

• یادداشت •
• تقی محی‌الدین •

مقابله با هدررفت قطره‌ای منابع بیمه‌شدگان

یکی از تکالیفی که سازمان تامین اجتماعی بر عهده کارگزاری‌ها گذاشته، بازرسی از وضعیت خدمت‌گیرندگان از این سازمان است که آیا بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران، از منابع این سازمان، به صورت غیرقانونی استفاده می‌کنند یا خیر؟ مقرر ی بیمه‌بیکاری، از جمله خدمات کوتاه‌مدت سازمان تامین اجتماعی است که به صورت موقت و تا زمان اشتغال به کار مجدد، به بیمه‌شده پرداخت می‌شود اما متأسفانه بررسی‌های واحدهای اجرایی سازمان تامین اجتماعی نشان می‌دهد که در پاره‌ای مواقع، از این مزیت بیمه‌ای، سوءاستفاده می‌شود. همه ما می‌دانیم که بیمه‌شده در صورتی که به صورت ناخودآگاه و خارج از اراده، در کارگاهی بیکار شده، یا به هر علتی، کارگاه تعطیل شود و ادامه اشتغال، برای نیروهای کار از دست برود، سازمان تامین اجتماعی از بیکارشدگان، به‌طور موقت حمایت می‌کند؛ به این شکل که فرد بیکارشده، باید به واحدهای اجرایی مراجعه کند تا متناسب با سوابق بیمه‌ای و میزان حق بیمه ماهانه‌ای که تا پیش از بیکارشدن به تامین اجتماعی پرداخت می‌کرده، مقرر ی بیمه بیکاری دریافت کند.

بنابراین، هرچه میزان سابقه و مبلغ بیمه‌پردازی بیشتر باشد، مدت زمان و مبلغ مقرر ی هم تا سقف ۴ سال در طی ۳۰ سال اشتغال- افزایش پیدا خواهد کرد. متأسفانه مشاهده شده که برخی افراد از این مزیت بیمه‌ای، به صورت نابخوانانه استفاده می‌کنند. مثلاً در بسیاری از پرونده‌هایی که واحدهای اجرایی سازمان تامین اجتماعی بررسی کرده‌اند، یکی از سناریوهای تقریباً مشترک این است که کارگر بیکارشده و کارفرمای خود، به توافق می‌رسند که به‌طور صوری بیکار شوند و پس از اینکه مقرر ی بیمه بیکاری آنها برقرار شد، بر سر کار خود حاضر می‌شوند تا به‌طور همزمان، مقرر ی بیمه بیکاری را از تامین اجتماعی و دستمز د را از کارفرمای خود دریافت کنند. این توافق، برای کارفرما هم در ظاهر عوایدی دارد و دیگر مجبور نیست حق بیمه نیروی کار خود را به تامین اجتماعی پرداخت کند. با مثلاً در حالتی دیگر، کارگر بیکارشده، تاسکی با وانت خریداری می‌کند و در کنار مقرر ی‌هایی که از تامین اجتماعی دریافت می‌کند، درآمد دیگری هم از کارکردن با وسیله نقلیه برای خود تعریف می‌کند. این درحالی است که مطابق قوانین، فرد فقط تا زمانی که بیکار باشد، حق استفاده از مزایای بیمه بیکاری را دارد و غیر از آن، هر اقدامی که به‌تأمین معاش بینجامد، صلاحیت دریافت بیمه بیکاری را از فرد سلب می‌کند و چه بسا با پیگردهای قانونی هم روبه‌رو شود.

درست است که عموماً افراد ناآگاه از قوانین و مقررات، دست به چنین اقداماتی می‌زنند اما سازمان تامین اجتماعی، مطابق قوانین و مقررات، وظیفه خود می‌داند که با بررسی‌های میدانی، بر بیکاربودن یا اشتغال داشتن مقرر ی‌بگیران بیمه بیکاری، نظارت کند. نظارت و بازرسی میدانی برای کنترل موارد خلاف قوانین، به کارگزاری‌های تامین اجتماعی واگذار شده است. ماباور داریم هر قدمی که برای افزایش منابع بیمه‌شدگان برداشته شود، و هر اقدامی که برای جلوگیری از هدررفت حاصل زحمت نسل‌های گذشته و فعلی- حتی اگر قطره قطره و اندک باشد- صورت بگیرد، ستودنی است.

بر همین اساس، از پنج سال پیش، به‌طور جدی به مقوله سوءاستفاده از مقرر ی‌ها ورود کرده‌ایم. بازرسان کارگزاری‌ها با اسناد و مدارک کافی و واتکنیک‌های خاص، وضعیت اشتغال مقرر ی‌بگیران را بررسی می‌کنند و چنانچه مواردی دال بر اشتغال مقرر ی‌بگیران کشف کنند، آن را به سازمان تامین اجتماعی گزارش می‌کنند. ماهانه حدود ۱۰۰ پرونده بیکاری در بررسی‌های میدانی اسلامشهر، راستی‌آزمایی می‌شود و در ۱۰ ماهه گذشته نیز با کشف موارد استفاده من غیرحق حدود یکونیم میلیارد تومان به صندوق بیمه بیکاری که در واقع، متعلق به همه بیمه‌شدگان است، بازگردانده‌ایم.

رئیس کارگزاری ۱۴۲ اسلامشهر

عضویت د کتر محسنی‌بندی در هیئت‌رئیشه ایسا

اتحادیه بین‌المللی تامین اجتماعی (ایسا) در یکصد و هفدهمین اجلاس خود به اتفاق آرا با عضویت سرپرست سازمان تامین اجتماعی در هیئت‌رئیشه این نهاد بین‌المللی موافقت کرد. دکتر انوشیروان محسنی‌بندی جایگزین مرحوم دکتر سیدتقی نوربخش شده که در سال‌های گذشته یکی از اعضای فعال هیئت‌رئیشه و نایب رئیس مجمع عمومی ایسا بود. از ایران، رضا کاشف، مدیرکل امور بین‌الملل سازمان تامین اجتماعی در این دوره از اجلاس ایسا که در ژنو سوئیس برگزار شد، حضور داشت. همچنین در این دوره از اجلاس ایسا دبیرکل ایسا، نیز عوض شد و «هانس هورست کنکلوفسکی» که به‌سن بازنشستگی رسیده، جای خود را به «مارسلو آلبیرامیا کاتانو» از برزیل داد.

۰۴ | کتینه‌نو

خبرها ونظرهای تامین اجتماعی

مدیرکل امور کارگزاری‌های رسمی تامین اجتماعی، از برنامه‌ها و شیوه‌های نوین خدمات‌دهی به بیمه‌شدگان، کارفرما

۹ فعالیت جدید بیمه‌ای و درمانی به کارگ

• سعید سلطانیه •
• روزنامه‌نگار •

برون‌سپاری فعالیت‌های غیرحاکمیتی به بخش خصوصی از تکالیف دستگاه‌های اجرایی براساس قوانین و مقررات و برنامه‌های مصوب به‌ویژه اصل ۴۴ قانون اساسی است. سازمان تامین اجتماعی، این مهم را با ایده تأسیس کارگزاری‌ها عملیاتی کرد. ایده‌ای که هدف اصلی‌اش، جلوگیری از فربه‌شدن بدنه اجرایی سازمان، کاهش هزینه‌ها و روان‌سازی امور اجرایی در شعبه‌ها و در نتیجه، افزایش رضایت‌مندی بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران بود. از طرفی نیز برون‌سپاری برای سازمان تامین اجتماعی، صرفه و صلاح‌هایی داشت. قاعدتاً با افزایش تعداد بیمه‌شدگان و رشد مخاطبان سازمان تامین اجتماعی، خدمات‌دهی به بیمه‌شدگان در قالب سنتی امکان‌پذیر نبود و به همین دلیل، سازمان تامین اجتماعی در پی آن برآمد که امور جاری شعب را برون‌سپاری کند. حالا ۱۶ سال از عمر کارگزاری‌ها می‌گذرد و با اینکه ایده اولیه، به بلوغ نسبی رسیده، هنوز هم در برخی عرصه‌ها حضور کارگزاری‌ها کم‌فروغ است. تامین اجتماعی، نیاز مبرم به نقدینگی دارد؛ فرایندها کم‌وبیش به‌طور کامل مکانیزه شده‌اند، دفترچه‌های درمانی کاغذی، درحال برچیده‌شدن هستند و... در این شرایط، کارگزاری‌ها چه باید کنند؟ و چطور می‌توانند خود را با تغییرات رخ داده هماهنگ کنند؟ محمد قوامی، مدیرکل امور کارگزاری‌های تامین اجتماعی، تقریباً مطمئن است که کارگزاری‌ها در جهت درست حرکت می‌کنند؛ به‌خصوص وقتی او از دورنما و برنامه‌های آینده کارگزاری‌ها صحبت می‌کند، این اطمینان بیشتر هم می‌شود. کارگزاری‌ها قرار است کمک‌حال تامین اجتماعی در خدمت‌دهی با کیفیت‌تر به

پروژه‌ن

66

ارتقای نظام پاسخ‌گویی و کیفیت پاسخ‌گویی از هدف‌های اصلی سازمان تامین اجتماعی است. مشتری‌مداری، انتقال محل عرضه خدمات به محدوده‌های نزدیک‌تر و بهره‌گیری از ظرفیت و تجربه خردمندان به‌بازنشستگان، از دیگر اهداف راه‌اندازی کارگزاری‌ها هستند.

دلیل حجم بالای مراجعان، دو کارگزاری دایر شده و در یکی از شعبه‌ها نیز سه کارگزاری تأسیس شده تا پاسخ‌گوی مردم باشند. شروع به کار کارگزاری‌ها، با واگذاری ۹ فرایند بیمه‌ای و درمانی بود که در حال حاضر، به ۲۳ فرایند مختلف رسیده است. در شش ماهه اول سال جاری، بالغ بر ۲۲ میلیون تراکنش در کارگزاری‌های انجام شده و بیشتر هم فعالیت‌های باجه‌ای و مواردی بوده که مردم طلب کرده‌اند؛ مثلاً حدود ۲۰ میلیون تراکنش مربوط به شش فرایند صدور و چاپ دفترچه، تامین اعتبار دفترچه روزت و پروتز، کمک‌هزینه ازدواج، کمک‌هزینه کفن و دفن، غرامت دستمزد ایام بارداری و کمک‌هزینه بارداری است. این‌ها همگی نشان می‌دهند که کارگزاری‌ها، به‌خوبی از پس وظایف محوله به خود برآمده‌اند، اما همچنان بسیاری از ظرفیت‌های بالقوه ما شکوفا نشده‌اند که در ادامه می‌کوشیم با عملیاتی کردن برنامه‌های مان، هم کمک‌حال سازمان تامین اجتماعی باشیم و هم رضایت مخاطبان را بیشتر جلب کنیم. بر همین اساس، برنامه اداره کل کارگزاری‌ها برای سال جاری، راه‌اندازی ۸۰ کارگزاری جدید بوده است که آزمون اعطای مجوز کارگزاری و مصاحبه‌های اولیه، برگزار شده، تعداد ۲۸ کارگزاری فعال شده‌اند و مابقی در مراحل نهایی واگذاری هستند.

از مجموع فعالیت‌های سازمان تامین اجتماعی و واحدها و بخش‌های مختلف آن، سهم کارگزاری‌ها چقدر است؟

کارگزاری‌ها، علاوه بر شش خدمت اصلی، در یکی، دو سال گذشته به حوزه بیمه اختیاری و جرف و مشاغل آزاد ورود کرده‌اند و هدف اصلی، افزایش شمار بیمه‌شدگان است. در شش ماهه سال جاری، حدود ۵۰۰/۸۲ فقره قرارداد متقاضی بیمه اختیاری و مشاغل آزاد منعقد شده و این بیمه‌شدگان جذب سازمان تامین اجتماعی شده‌اند. در کنار این‌ها، ۳۷۱ هزار پرونده از مجموع پرونده‌های کارگران ساختمانی را بررسی کرده‌ایم که ۳۸ هزار نفر آن‌ها به‌صورت غیرقانونی از این نوع بیمه استفاده می‌کردند که ما بیمه آن‌ها را قطع کردیم. مقرر ی حدود ۴۸۸/۲ مقرر ی بگیر ی بیمه بیکاری که به‌صورت من غیرحق، از این خدمت استفاده می‌کردند، قطع شده است.

یکشنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۷ • شماره صد و هشتاد و یک

ا ت ی پ ع ح ن و

مدیرکل امور کارگزاری‌های رسمی تامین اجتماعی، از برنامه‌ها و شیوه‌های نوین خدمات‌دهی به بیمه‌شدگان، کارفرما

۹ فعالیت جدید بیمه‌ای و درمانی به کارگ

■ یکی از وظایفی که از ابتدا برای کارگزاری‌ها تعریف شد، پلاک‌برداری از کارگاه‌ها و بنگاه‌های جدید است، تا علاوه بر افزایش شمار بیمه‌شدگان، درآمدهای وصولی نیز افزایش پیدا کند. به نظر می‌رسد کارگزاری‌ها چندان این موضوع را جدی نگرفته‌اند و تمرکز اصلی خود را صرف خدمات معمول بیمه‌ای و درمانی درخواستی مراجعان کرده‌اند. آخرین اقدامات شما در این حوزه چیست؟

ببینید تاکنون تمرکز ما بر حوزه‌های خاصی بوده که از طرف شعبه‌ها به ما محول می‌شود. میزان درخواست‌ها برای خدماتی مانند صدور و چاپ دفترچه، آن قدر زیاد است که عملاً وقت و فرصت چندانی برای ورود به حوزه‌های دیگر نداشته‌ایم. خوشبختانه با اقدام سازمان تامین اجتماعی برای حذف دفترچه‌های درمانی و الکترونیکی‌شدن نسخه‌ها، عرصه برای نقش آفرینی در دیگر بخش‌ها و ورود جدی‌تر به کارهای میدانی-مانند بازرسی دفاتر قانونی- باز می‌شود. با همه این‌ها، در شش ماهه گذشته، کارگزاری‌ها فقط ۹۷۹ پرونده را مختمومه کرده‌اند و در همین مدت، ۸۴ کارگزاری در امر بازرسی از دفاتر قانونی فعال هستند. وضعیت مان در پلاک‌برداری از کارگاه‌ها نیز رو به بهبود است. تا پایان شش ماه اول امسال، حدود ۲۴ هزار پلاک‌برداری کارگاه‌های جدید صورت گرفته که کارگر نداشته‌اند. حدود ۴۵۰۰ کارگاه نیز شناسایی شده‌اند که نیروهای کار در آن‌ها کار می‌کرده‌اند، اما فاقد کد کارگاهی بوده‌اند. ۹۰ مورد پیگیری و وصول ماده ۶۶ قانون تامین اجتماعی داشته‌ایم. نیابت از کارفرمایان برای دریافت لیست حق بیمه و همین‌طور بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران برای انجام امور بیمه‌ای، از دیگر مواردی هستند که کارگزاری‌ها به آن ورود کرده‌اند. ضمن اینکه درصدد هستیم دو فرایند دیگر را به کارگزاری‌ها واگذار کنیم.

■ این دو فرایند چه هستند؟

صدور گواهی مستمری‌بگیران و صدور گواهی کسر اقساط بانکی. مستمری‌بگیران زیادی به شعبه‌های تامین اجتماعی، مراجعه و درخواست صدور گواهی برای دستگاه‌ها و نهادهای مختلف می‌کنند، اما تعداد درخواست‌ها بالاست، به همین دلیل، برای آسایش بازنشستگان، صدور گواهی‌ها را به کارگزاری‌ها واگذار می‌کنیم. هیئت‌مدیره سازمان تامین اجتماعی، این واگذاری‌ها را مصوب کرده و درحال حاضر نیز در حال تدوین دستورالعمل‌های لازم و تامین بسته‌های نرم‌افزاری هستیم که امیدواریم از ابتدای سال آینده، عملیاتی شوند.

نواقص و کمبودهای کارگزاری‌ها را برطرف کنیم

آنچه کار را سخت‌تر می‌کند تغییر شعبه از یک استان یا شهرستان به استان یا شهرستان دیگر است که همین مسئله فرایندها را برای بیمه‌شدگان سخت و طاقت‌فرسا می‌کند. نکته دیگر این است که تعامل و ارتباط میان مسئولان شعبه‌ها و کارگزاری‌هاست که در برخی موارد تابع سلیقه است. برای نمونه سازمان تامین اجتماعی خدماتی مشخص را طبق قرارداد به کارگزاری‌ها واگذار کرده، اما در برخی موارد شعبه‌ها از واگذاری خدمت به کارگزاری‌ها سربازی می‌زنند، بنابراین اگر هدف افزایش سطح رضایت‌مندی بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران است، باید نواقص و کمبودها برطرف شود.

خوشبختانه کارگزاری‌ها به اندازه کافی اشراف و آشنایی با مشکلات فنی و اجرایی در فرایند خدمت‌رسانی دارند و همین‌طور اداره کل کارگزاری‌ها از تمام این موارد و دیگر نقص‌های سیستمی آگاه است و کوشش‌هایی در جهت رفع آن‌ها انجام می‌دهند، اما به‌طور قطع الزامات دیگری نیز وجود دارد و انتظار می‌رود دیگر واحدها و بخش‌ها در سازمان تامین اجتماعی کمک‌کنند تا به نقطه‌نهایی کارآمدی و رضایت‌مندی حداکثری دست یابیم.

رئیس کارگزاری ۱۹۲ اداره کل شرق تهران بزرگ